

Regelrådet är ett oberoende särskilt beslutsorgan utsett av regeringen. Rådets uppgift består av att bedöma konsekvensutredningars kvalitet med hänsyn till de effekter författningsförslaget kan få för företag.

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Yttrande över förslag till ändring av Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Havs- och vattenmyndigheten föreslår en ändring i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll av fiskets område. Förslaget avser landningshamnar för torsk och innebär att hamnarna i Barsebäck, Råå, Viken och Ålabodarna pekas ut som särskilda landningshamnar för torsk och att det blir tillåtet att landa torsk i dessa hamnar då mer än 750 kilo torsk finns ombord. Dessa hamnar läggs därmed till listan över hamnar i Sverige, där landning av mer än 750 kilo torsk i levande vikt fångad i Östersjön får göras.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Enligt artikel 18 i Rådets förordning (EG) nr 1098/2007 av den 18 september 2007 om upprättande av en flerårig plan för torskbestånden i Östersjön och det fiske som utnyttjar de bestånden, får landning endast ske i utpekade hamnar.

Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR) har lämnat en framställan till Havs- och vattenmyndigheten (HaV) om att utse hamnarna i Barsebäck, Råå, Viken och Ålabodarna till särskilda landningshamnar för torsk. Syftet är att underlätta och göra det möjligt för det kustnära fisket i Skåne län att landa fångster av torsk, i de fall fångsten ombord överstiger 750 kilo, i en hamn nära platserna där fisket bedrivs.

Enligt HaV innebär förslaget en praktisk förenkling för företagen och i synnerhet för det småskaliga fisket i Skåne län. Med förslaget minskas risken dessutom för att torsken slängs överbord eller landas illegalt.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt redogjort för förslagets bakgrund och syfte.

Alternativa lösningar och effekterna om ingen reglering kommer till stånd

Som alternativ lösning uppger HaV möjligheten att utfärda tillfälliga undantag från bestämmelserna så att andra hamnar än de listade kan användas under en begränsad tid, då det till exempel föreligger

problem med is och lågt vattenstånd. Detta alternativ utnyttjas idag, men är, enligt myndigheten, inte en långsiktig lösning och ett bra alternativ till reglering.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt redogjort för alternativa lösningar. Regelrådet kan från remissens bakgrundsbeskrivning även se att problemet att få tillgång till närbelägna landningshamnar under särskilda väderförhållanden, skulle kvarstå om ingen reglering kommer till stånd.

Regelrådet anser att läsbarheten väsentligt förbättras om all information i en fråga samlas under relevant rubrik i konsekvensutredningen.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Av konsekvensutredningen framgår att artikel 18 i Rådets förordning (EG) nr 1098/2007 av den 18 september 2007 om upprättande av en flerårig plan för torskbestånden i Östersjön och det fiske som utnyttjar de bestånden, ger medlemsstaterna möjlighet att själva utse hamnar där torskfångster som överstiger 750 kilo i levande vikt kan landas.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt redogjort för förslagets överensstämmelse med EU-rätten.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Av remissens missiv framgår att regleringen föreslås träda ikraft den 1 maj 2015. Av konsekvensutredningen framgår att myndigheten gör bedömningen att ingen särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdandet samt att vanliga informationsinsatser och kanaler bedöms som tillräckliga.

Regelrådet kan konstatera att uppgifterna om tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser finns utspridda i remissen och att när det gäller tidpunkten finns den överhuvudtaget inte att finna i konsekvensutredningen. Regelrådet anser att läsbarhet väsentligt förbättras om all information är samlad under relevant rubrik i konsekvensutredningen.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av konsekvensutredningen framgår att förslaget berör ett tiotal småskaliga fiskeföretag som har sina hemmahamnar i de redan listade landningshamnarna. Därutöver framgår att förslaget kan komma att beröra några ytterligare småskaliga fiskare.

Regelrådet har varit i kontakt med Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR) som uppger att även ett antal fiskhandlare som köper fångsten av fiskarna berörs.

Regelrådet kan konstatera att förslagställaren på ett godtagbart sätt har redogjort för de berörda fiskeföretagen utifrån antal, storlek och bransch. Regelrådet kan vidare, utifrån branschens uppgifter, konstatera att uppgifter om fiskhandlarnas antal och storlek saknas.

Förändringen i de berörda företagens kostnader och verksamhet

Av konsekvensutredningen framgår att förslaget förväntas få positiva effekter på företagens möjligheter att landa torsk i nära anslutning till sitt fiskeområde då fångsterna överstiger 750 kilo. Det framgår vidare att HaV gör bedömningen att förslaget i övrigt inte får effekter av betydelse för företagens

arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Myndigheten har inte presenterat några beräkningar eller uppskattningar av förslaget förväntade positiva effekter.

Regelrådet har varit i kontakt med Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR) för att få en bild av branschens bedömning av förslaget kostnadsmässiga konsekvenser för fiskerieringen i Skåne län. I samtal med branschen framkommer att den, i motsats till vad som uppges i konsekvensutredningen, gör bedömningen att förslaget får betydande konsekvenser för den småskaliga fiskerieringen i Skåne län.

SFR uppger att fiskarna har tillstånd att fiska torsk under 147 dagar per år och att man har möjlighet att ansöka om ytterligare fiskedagar. SFR uppskattar att det finns ett behov av att ett 50-tal dagar per år uppsöka annan hamn på grund av isbildning och lågt vattenstånd. Så som reglerna är utformade idag är fiskaren därmed hänvisad till att uppsöka annan hamn med tillräckligt djup för att fiskefartyget ska kunna gå in och lägga till för att lossa sin fångst. Tiden det tar att uppsöka annan hamn, som dessutom ibland kan vara belägen i Danmark, uppgår till omkring tre timmar enkel väg, det vill säga sammanlagt sex timmars restid. Detta är förknippat med en extra bränslekostnad som fiskaren annars skulle ha undvikit. SFR gör en grov uppskattning att det kan röra sig om cirka 1000 kronor i extra bränslekostnad per dag. Utöver bränslekostnaden innebär förflyttningen till annan mer avlägsen hamn, att arbetstiden förlängs betydligt, vilket kan bli påfrestande för fiskarna. Förflyttning till annan hamn innebär dessutom extra hamnavgifter för att lägga till och lossa fångsten. SFR uppger att hamnavgifterna skiljer sig från hamn till hamn, men att det oftast rör sig om några hundralappar.

Ett alternativ till att uppsöka annan hamn är, enligt SFR, att välja att avsluta fisket när fångsten uppgår till cirka 700 kilo, vilket gör det möjligt att, trots lågt vattenstånd och is, gå in i hemmahamnen och lossna fångsten som vanligt. Detta innebär att fiskaren går miste om försäljningsintäkter för de 50 kilo som inte har kunnat fiskas. Förlusten uppskattas av SFR till cirka 1000 kronor.

I de fall fiskaren måste uppsöka annan landningshamn, måste det dessutom finnas en fiskhandlare som i tid har ställt dit lådor och is att lägga fångsten i och som därmed har haft tid att själv förflytta sig till den hamn dit fångsten beräknas landa. Det kan för fiskhandlarna röra sig om långa transportsträckor. Detta undviks om regleringen kommer till stånd, eftersom fiskarna kan utgå från och landa fångsten i samma hamn oavsett väder. På så sätt vet fiskhandlaren var fångsten lossas och verksamheten blir förutsägbar och onödiga transport- och logistikkostnader undviks.

SFR uppskattar att förslaget innebär en kostnadsminskning för de berörda fiskeföretagen på omkring 50 000 kronor per företag och år, vilket, enligt branschen, är en betydande kostnad för ett småskaligt fiskeföretag. Regelrådet kan konstatera att SFR i denna beräkning inte inkluderat kostnaderna för extra hamnavgifter.

Administrativa kostnader

Regelrådet har i sin bedömning av konsekvensutredningen inte kunnat identifiera några administrativa kostnader.

Finansiella kostnader

Regelrådet kan utifrån branschens uppgifter konstatera att förslaget sannolikt innebär en viss besparing av hamnavgifter när fiskarna, som en konsekvens av förslaget, kan landa torsken i sina hemmahamnar istället för att söka nya hamnar, där avgift måste erläggas. Branschen uppger en kostnad på ett par hundra kronor per landningstillfälle, vilket, enligt Regelrådets uppskattningar, vid ett antagande om att ett par hundra kronor betyder 200 kronor, skulle innebära en kostnadsminskning på minst 15 000 kronor årligen per företag och årligen cirka 150 000 kronor totalt för samtliga berörda fiskeföretag.

Materiella kostnader

Regelrådet kan, utifrån branschens uppgifter, konstatera att förslaget sannolikt innebär en årlig kostnadsbesparing för bränsle på omkring 50 000 kronor per fiskeföretag, vilket totalt sett för den kustnära småskaliga fiskerieringen i Skåne län, skulle innebära en besparing på omkring 500 000 kronor årligen.

Övriga kostnader

Regelrådet kan konstatera att förslaget innebär en kostnadsbesparing för fiskeföretagen, då de får möjligheten att lossa sin fångst i sina hemmahamnar när torskfångsten uppnått tillåten maxvikt på 750 kilo och på så sätt undviker att förlora försäljningsintäkter.

Regelrådet kan även utifrån uppgifter från SFR se att förslaget innebär kostnadsminskningar för berörda fiskhandlare.

Verksamhet

Regelrådet kan, utifrån branschens uppgifter, konstatera att förslaget sannolikt får betydande effekter för de småskaliga fiskarnas verksamhet, då dessa, vid isbildning och lågt vattenstånd, slipper långa transportsträckor till alternativa landningshamnar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Konsekvensutredningen innehåller ingen bedömning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet har av konsekvensutredningen heller inte kunnat identifiera någon sådan påverkan.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren uppger att regleringens påverkan i andra avseenden handlar om möjligheten att landa torsk då fångsterna överstiger 750 kilo i nära anslutning till sitt fiskeområde.

Enligt Regelrådets bedömning har detta varit huvudsyftet med förslaget, varför det inte kan uppges som en påverkan i andra avseenden. Regelrådet har varken av konsekvensutredningen eller av uppgifterna från branschen kunnat identifiera någon annan påverkan än den redan redovisade.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Av konsekvensutredningen framgår att förslaget avser att förbättra villkoren för småskaliga fiskeföretag i Skåne län.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt redogjort för behovet av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt redogjort för förslagets konsekvenser på flera områden, men att det saknas beräkningar av viktiga kostnadsminskningar.

Såvitt Regelrådet kan bedöma medför förslaget sannolikt en betydande kostnadsminskning för berörda fiskeföretag i Skåne län. Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren i detta fall helt utelämnat beräkningar av förslagets kostnadsmässiga konsekvenser och istället, i sin konsekvensutredning, uppgivit att regleringen inte bedöms få effekter av betydelse för företagen. Regelrådet vill i detta

sammanhang understryka vikten av att även kostnadsminskningar ska beräknas eller åtminstone uppskattas.

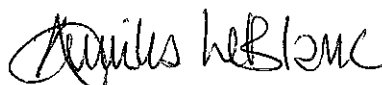
Med anledning av att förslagets kostnadsmässiga effekter varken är beräknade eller uppskattade, finner Regelrådet att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 18 mars 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Lennart Palm, Leif Melin och Eleonor Kristoffersson. Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande

